

Els negres de Banyoles

“Perquè a ells, a la bona gent, ningú els ha dit que sí que són racistes, els han dit el contrari, i per tant poden actuar com actuen amb perfecta impunitat de les pròpies consciències. És cosa de doctrina, i de la doctrina ningú se n’ocupa. Ni de les seues terribles conseqüències. La doctrina diu: com que tots som bons, el mal només pot ser accidental, puntual, sense efectes greus per al futur. I aquest és el pare de tots els errors.”

Comprenc que a la bona gent de la vila de l'estany aquests dies, com sol dir-se, els deuen estar xiulant les orelles. I a la bona gent de Girona, i a la bona gent del barri de Ca n'Anglada de Terrassa. No és certament un espectacle edificant, veure als noticiaris imatges de joves aprenents de nazi destrossant botigues de marroquins, i centenars de veïns d'immigració més antiga exaltats contra veïns d'immigració més recent, i les portes d'una casa o d'algun altre local cremades i socarrades, i la gent d'una vila pacífica recollint firmes contra una pobra mesquita, ni les mares sense gosar portar els fills a jugar al parc perquè són fills de moros i no de cristians. Ja saben vostès que aquests dies celebrem (celebrem poc, gràcies a Déu, més aviat recordem, i no massa) els nou-cents anys de l'entrada dels cristians a Jerusalem, i que els cavallers croats i molta bona gent humil que els acompanyava no van deixar, entre tots, ànima vivent dins dels murs de la ciutat santa conquistada. Déu ho volia, havia dit el papa, i quaranta mil o cinquanta mil moros i jueus, soldats i civils, homes, dones i criatures, van ser implacablement degollats en nom de la voluntat divina.

No diré que això va passar perquè els cristians som particularment donats a la degolladissa, a la intolerància i a imposar la igualtat per la força. En som un bon exemple, això sí, i a la ciutat de València, ara fa més o menys sis segles, ja tingué lloc un dels pogroms més insignes de la nostra història nacional: obra de bona gent, gent humil i del carrer, no sé si instigada molt o poc per algun capítol religiós o aristocràtic, com ens agrada de creure per excusar els crims populars. Resultà que l'autoritat municipal volia eixamplar una mica la jueria, que estava per l'actual carrer de la Mar, i això va ser pretext de l'inici dels avalots. Es va reunir a la porta del barri jueu una bona colla de xicots, no consta si amb el cap pelat o amb cabellera, hi van entrar brandant creus fetes amb canyes, cridant als pobres infidels “*que es batejassen, e si no morien*”, i la cosa va acabar com va acabar: amb abundants morts i ferits, i amb molta gent terroritzada que es refugià a la sinagoga major i allà els amenaçaren que si no acceptaven la fe de Crist *ipso facto* els cremarien de viu en viu. Van acceptar el baptisme, és clar, i això

va ser considerat unànimement com un miracle del sant del dia, que era Sant Cristòfol, i la sinagoga va ser convertida en església amb el nom del sant. Encara hi ha allí mateix, amb aquest nom, un petit carrer que ho recorda. Després n'hem fetes de tots els colors, amb els jueus mal convertits i finalment expulsats, amb els moros i els moriscos, amb els gitanos i amb qui convinguera en cada moment. Sense comptar la part que ens toca —que és escassa— de l'exemplar “*Conquista y Destrucción de la Nueva España*” i d'altres illes i continents. Però no érem racistes, no senyor, de cap de les maneres: aquesta ha estat i és encara la doctrina oficial.

Racistes, ja se sap, són els alemanys, els nord-americans, els francesos, i altra gent poc catòlica i superbà. Nosaltres, no. Els espanyols, aquesta era la doctrina del règim anterior, i l'ha heretada tal qual el règim present, som un poble humaníssim i cordial, exemplarment acollidor i hospitalari, i la prova n'és que els soldats conquistadors es casaven amb les índies, que Franco tenia una guàrdia mora, i que els gitanos poden sense dificultat ser figures del flamenco o del toireig. I si no eren racistes els espanyols, ja m'explicaran si ho havien de ser els catalans. En fi, no val la pena continuar: ara tothom recorda que, si no érem racistes és perquè no teníem races, perquè no hi havia prou negres, per exemple, com ara comença a haver-n'hi. No els perseguíem: eren una curiositat. Com el de Banyoles, una simple mostra de taxidèrmia i d'història natural. Si no perseguíem gent d'altres religions o d'altres cultures, és perquè no n'hi havia ni per mostra, i els jueus ja els vam eliminar fa cinc segles. Molt bé, però ara sí que tenim una primera presència visible de gent que no és del mateix color de pell, amb nassos diferents, o religions diferents, o vestits diferents i famílies diferents i massa coses diferents per no provocar en la bona gent dels barris i les viles alguna cosa més que perplexitat. Perquè a ells, a la bona gent, ningú els ha dit que sí que són racistes, els han dit el contrari, i per tant poden actuar com actuen amb perfecta impunitat de les pròpies consciències. És cosa de doctrina, i de la doctrina ningú se n'ocupa. Ni de les seues terribles conseqüències. La doctrina diu: com que tots som bons, el mal només pot ser accidental, puntual, sense efectes greus per al futur. I aquest és el pare de tots els errors.